

(Продължение на "Духовният живот не е враг на радостта")

Втората стъпка в намирането на радостта е това как да се изпълни този копнеж. Начинът е молитвата- молитвата не е някаква процедура на задължения, които трябва да изпълня, защото като добър християнин ги дължа на Бога, който ме държи жив и здрав. Молитвата е преследване на Бога, настояване на моето сърце да се изпълни неговият копнеж за нещо, което ме превишава и превишава всички възможности на света и хората.

И тъй, търся нещо, което превишава целия свят, тогава влизам в сърцето си, това означава вътрешен живот, това означава съсредоточаване на целия човек в центъра на своето сърце и той целият се превръща в „кърваво“ прошение и търсене. Тогава човек не се моли, а сам става молитва и моли Бог да стане видим за него в живота по начина, по който Бог знае. Не чувствам нищо, аз съм безчувствен, не разбирам нищо, но колкото и да съм безчувствен, искам нещо: да намеря смисъла на живота. Някой казва- сърцето ми е ледено, нищо не чувствам, нищо не разбирам! Колкото и да не разбираш, в себе си обаче искаш, защото минават години, приближава смъртта и казваш: какво става тук, защо живея? Аз мога да правя това и без да имам сърдечна топлина, но с болка, със съкрушение, с молитва, с търсене. И тъй, съкрушената молитва е начин да очаровам Възлюбения. Съкрушеният човек, страдащият човек, затрудненият човек е този, който трогва Бога. Молитвата, която има в себе си страдание, вътрешна болка, е благоприятна молитва пред Бога, молитва, която отваря небесата, стопля нашето сърце, пробужда го, оживява го. Тогава по парадоксален начин виждаме как скръбта на нашето сърце се превръща в радост, в радост от друг тип. Не като състояние на душевно щастие, а като нещо много по-дълбоко, като духовна и екзистенциална радост. Молитвата означава Бог да стане мой Бог. Църквата която просто се опитва да покаже своята полезност, вършейки дори социална дейност, е непотребна, както и човекът,

който е спрял да бъде молещ се човек. Църква, която извършва социална дейност, но не е молеща се Църква, не е църква, защото истинското социална дейност, човеколюбието=благотворителност, е израз на опита от Божията любов. Ние получаваме този опит чрез молитвата и общуването с Бога.

Молещият се човек има съкрушена молитва и реален опит от Божията любов. Съкрушената молитва, както и смирението, имат благородство, достойнство, любезност, надежда, радост. Искаме ли да видим коя молитва е истинна?? Ще го видим по лицето на човека. Човек, който има светлина, надежда, благородство, достойнство, добри социални отношения, т.е. знае как да се държи добре с хората и не ги дискриминира, съди, отхвърля, всички ние искаме този човек до нас, това е човекът на молитвата, на духовната молитва. Ако нашето присъствие дразни другите и ги задавя, тогава молитвата ни е изкуствена, ангария, формална молитва. Ако се молиш истински, твоето битие се услажда и ставаш привлекателен за всички. По парадоксален начин смирението и съкрушението начин ни донасят радост. Когато губя себе си, умирам, а когато намирам себе си, живея. В света изпитваш радост, когато си силен. В духовният живот имаш реална радост, когато си немошен и грешен, когато си съкрушен и когато търсиш безумно Божията светлина и любов.

След молитвата третата стъпка, която поражда радост, която почти е сродна и паралелна с молитвата, е покаянието. Какво е покаянието? То е моето признание, че съм разбрал погрешно живота. Поисках да намеря живот и радост без Бога. Светостта е постоянно състояние на покаяние. Какво означава покаянието? Променям посоката на плаване, обръщам моя живот от собственото си аз към Бога, постоянно съм ориентиран към Него. Покаянието не е гузно признание за грешки и престъпления, които сме направили - това са симптоми. Реалното покаяние е моето обръщане към Божието лице. Покаянието, както казахме, е радостотворна скръб.

Вините са моят наранен егоизъм. Ние искаме да доближим Бога като изрядни, порядъчни, уредени, а не бидейки съкрушени, погубени и ранени да се оставим на Божията любов. Когато доближаваме Бога, искайки да бъдем наред или в крайна сметка да не бъде толкова лоши, тогава не можем да придобием такава вътрешна свобода, че да бъдем снизходителни към другите и да приемаме всички. Тогава сме затворени в ада на нашата справедливост. Искаме да не сме толкова принизени, за да имаме чувство за нашето лично достойнство. Ама Бог е Този, Който ни подарява нашето лично достойнство. Той е нашето достойнство. Ние обаче искаме да имаме лично достойнство, за да се чувстваме по-добри от някои - ако не от всички - и да имаме възможност и право да съдим, изобличаваме и характеризираме хората. Това е похулване на връзката, която ни откъсва от всички. Затова Бог допуска да правим такива грешки, че да загубим всяка идея за себе си, за да можем да приемем всеки човек, дори най-демонизирания и достоен на ада човек. Божият човек е този, чието сърце става вселена и прегръща всички; този, който има такава радост, която не бива уязвена от греха и престъпленията на другия.

Кой е отличителният елемент на човека, който се покаява, който има реално покаяние? Пак ще кажем: това е радостта: главният елемент на покаянието е радостта. Коя радост? Имам собствения си хал, откривам го на Бога и Бог го пренебрегва, прощава ми, отново ме прави Негов син и дете и ми дава първата одежда, дава ми храна и аз продължавам да живея и мога да живея. Това е радостта. Нашето голямо нещастие, което ни кара да се ограничаваме в себе си и да слагаме маски, е, че се преструваме

пред другите хора за нещо по-различно от това, което сме, за да бъдем социално приети, независимо дали сме в Църквата или извън нея. Това ни отдалечава от хората и ни води до вътрешен конфликт и шизофрения- между лицето, което реално сме, и лицето, което показваме- и до такава степен, че губим себе си и се разболяваме душевно и телесно.

В духовния живот обаче става нещо друго – аз разкривам това, което съм и не се шегувам с Бога, а Той се „шегува“ с мен, защото пренебрегва моя грях и ме прегръща. Това ми дава радост и тази радост е радостта на оброчанието, на брака на душата ми с Бога, Който знае моя хал и ми прощава. Това е отличителна черта на истински влюбеният: да прощава и да не търси поводи да осъди извършеното спрямо него оскърбление, а нежно да прегърне, изцели и прости на човека до него. Това не е ли радост? Не е ли чувство за радост? Следователно, покаянието става радост. Ако ние не можем да се радваме, това означава, че съществува някакъв звяр в нас, който не сме видели или го крием - някой скрит егоизъм или осъждане. Християнинът е господар над себе си, принц, (тъй като Христос е Цар) и дори когато върши най-лошия грях, той не се смущава, а със смирение и надежда се връща и признава своята незрялост. Коя е неговата незрялост? Да има всичко и да търси живота сред боклуците. Един светец на нашата Църква дори казва, че когато съгрешаваме и нямаме покаяние, но не се отчайваме, Господ ще ни спаси. Вижте колко безкомпромисно е това- дори без покаяние да съгрешаваме, ако не се отчайваме, Бог ни спасява. Тоест човекът, който не се отчайва, е смирен човек. Човекът, който се отчайва, е егоист, защото крепи всичко върху себе си. Смиреният човек е този, който не се отчайва. Не съществува по-голямо оклеветяване на Бога от нашето отчаяние.

И тъй, радостта ни е дадена, Божията любов ни е дадена, как да я опазя, как да я задържа? Как да задържа в мене това празненство, да го развия и укрепя? Начинът отново е молитвата. Тя е постоянният и неизменен начин за активиране на енергиите на Божията любов. Божии енергии се отправят постоянно към целия свят, но тяхното активиране зависи от нас, от молитвата. За да запазя Божията любов, освен молитвата е нужна една друга предпоставка и светецът, който казва, че дори да съгрешаваме и да нямаме покаяние, Бог ни спасява, ако не се отчайваме, казва и нещо друго. Тоест трябва не само да не се отчайваме, а той казва и нещо друго, което е втората и основна предпоставка, за да можем да съхраним в нас радостта и опита от Божията любов, който е истинската радост. Коя е тази предпоставка? Да не осъждаме никой човек. Този светец го казва по друг начин – да поставям себе си под всяко творение. Да бъдем извор на любов и надежда за всеки човек, враг и приятел- това е стабилно състояние на духовния живот, стабилна основа на духовния живот, а без него стъпваш върху патерици в духовния живот и не съществува духовен живот. Ако не мога вътрешно да прегърна всеки един човек и да не го съдя, а имам високомерие, тогава живея една измама в духовния живот и не след дълго ще дойде някакво голямо падение, защото Бог ме обича и иска да ме накара да гледам и да разбирам. Нашето снизхождение, т.е. това да не осъждаме, да обичаме врага си е начин, по който благодарим Бога за всичко - за добрите неща, които ни е дал и най-вече за Неговата милост и прошка. Как да осъдя или да издавам присъди на някой, когато Бог ме е извел от тинята, от моите грехове, от моя личен ад и ме направил Негово дете? Бог ми е дал любов, и аз ще дам любов. Бог ми е дал снизхождение, и аз ще дам снизхождение. Той ми е дарил радост и аз продължавам да живея тази радост в всекидневието, без да търся възмездие за злините, които

другият ми е причинил, а го приемам и прегръщам. Бог ми е дал радост, радостта на прошката и затова в моето всекидневие не трябва да се занимавам с това дали другият ме онеправдава, да не ме интересува какво мнение има за мене, да не се меся в живота на другите и да ги направлявам, да не искам да променя другия човек, нито мъжа ми, нито жена ми, нито децата ми. Бог ще ги промени. Начинът те да се променят е Бог да ги промени и аз ще помогна за това, когато не ги натискам, а ги обичам така и без да се променят. Така те ще имат пространство и време Бог да работи и да ги промени.

Чувствам греха на другия като мой грях, а не като нещо отделно, не се затварям в моя индивидуалност, интереси, оправдание и нужди. Но ако не правя това, тогава не слушам никой, т.е. ако съм затворен в моите нужди, в себе си, не слушам никой, не разбирам никой, оставам в изолация и в ада на собствената си самота. Много хора са себезатворени в своите отношения и нищо не разбират. Може и ние да сме сред тях. Това се дължи на нашия егоизъм и нарцисизъм, защото сме затворени в нашата собствена воля. Както малкото дете, което недоволства и те дърпа за косата да му вземеш това, което иска, така някои от нас продължаваме да правим същото до старини- недоволстваме, оплакваме се, правим труден живота на другия, за да постигнем това, което искаме и да бъде по нашата воля. Божият човек, радостният човек обаче има разсъдителност, различава нещата, разбира хората, знае кой понася да му кажеш нещо и кой не разбира, знае кога да говори и кога да мълчи. Не настоява, ако отсреща няма уши, които да го изслушат, и сърце, което да го разбере. Радостният човек има разсъдителност, той е буден, чувствителен, излиза от себе си, може да чувства другия и да даде любов. Защото радостният човек е смиреният човек и този, който няма само уста да говори и да задължава другите да стават слух, за да го слушат, а той самият става слух, за да слуша другите. На нас обаче другият ни казва:

- Леле, зле съм!

А ние отговаряме:

- Мене да видиш!

- Много съм изморен!

- Мене да видиш!

- Не спях през нощта.

- Мене да видиш!

- Треска имам!

- Мене да видиш!

- Много съм зле финансово!

- Мене да видиш!

Това какво показва?- че гледаме само себе си, собственото ни аз. Защо става това?

Защото сме злочестиви и в нас нямаме светлина и радост. Как така си християнин, имаш радост, а те интересува това другите да те разбират?

И тъй, любов, която не изморява, има този човек, който не търси възмездие и признание. Когато дава истинска любов, той не се изморява. Той не казва- изморих си, дадох еди-колко си! Когато една майка или баща казва на детето –толкова жертви направих за тебе и ти сега така ли се държиш?! Защо, ти направи жертвите, за да може детето ти да бъде твой подчинен? За да направи твоето бъдеще приятно? Ти доставяш радост на жена си, мъжа си, за да ти е под ръка? Или даваш, за да бъдат радостни? Даваш му, за да получиш? Когато казваш аз толкова ти дадох, а ти какво ми причини!

това какво означава? Дадох и очаквах да взема- е, каква е тази любов? Това не е любов. И кой дава такава любов? Човекът, който е нещастен, който няма радост в себе си, защото радостният човек не завижда, не се сравнява, не влиза в конфликт, а се интересува как да накара другия да бъде радостен. Когато даваш истинска радост, вече се изпълваш от самата любов, която даваш. Ако не се изпълваш, радостта или любовта, която си дал, е била изкуствена. Дал си я, за да вземеш, за да получиш нещо в замяна. Когато видите човек да живее в неговия свят, да не разбира, да се изморява, измореният човек е грешният човек, човек се изморява най-вече психологически от забравата, скръбта, притеснението- ако човек е добре, той не чувства лесно вътрешна умора. Измореният човек показва, че нещо в него не върви добре. Ако видим човек, който се изморява от това да мърмори, всички да са му виновни, да чувства, че го онеправдават, че не му обръщат внимание, че не го обичат, от сега да оплакваме този човек, преди да умре. Дори с думи не можете да се разберете с този човек. Неговият проблем е, че няма радост и това е така, защото не се е доверил на Божията любов, за да се остави на нея. Защо не е повярвал и не е приел Божията любов? Защото е повярвал, че той самият е бог. Има случаи, където виждаме човеци, които са готови да помогнат и да на правят всичко, и казваме колко добър човек!. Трябва обаче да се страхуваме от такъв човек и такива може да сме ние, където правим това от страх да не развалим добра представа и мнение на другите за нас; т.е. правим всичко, за да държим другите в сферата на нашето емоционално влияние. Един човек, който раболепничи пред нас, защото е „добро детенце“, тази негова помощ впоследствие ще се превърне в злоба. Защото няма да получи признанието, което е очаквал и това ще се превърне в злоба, във вражда. Автентична любов, която освобождава, има този човек, който има вътрешна радост. Всички сме призвани да живеем този живот в радост, който не е завоевание, а дар, който ни дарява Този, Който е извор на радостта и живота. Бог за всеки човек има план - при един с бонбонче, при друг с милувка, при трети с шамар, при четвърти със сбутване -Бог събужда човека и го поставя в този процес. Всички сме призвани към този опит на радостта. Радостта не означава, че не съществуват проблеми. Радостта, за която говорим, не е въпреки проблеми и греховете ни, а поради тях, защото всичко това е молитва, покаяние и копнеж за Бога. И тъй, денят, който минава без радост, е ден без Бога, денят без радост е загубен ден, денят без радост е ден, в който онеправдаваме себе си, нашия спътник, деца и света. Ден без радост е оскърбление срещу целия свят и вселена. Ден, в който има радост, дори за човека, който има проблеми, мъки, кръст, и всички сме такива - един по-малко, друг повече - особено в дни на криза, където има огромно нещастие заради агонията на човека да живее, ако човек задържи радостта в себе си през този ден, това е най-големият подвиг, който може да направи, най-добрият пост, който може да спазва. Ако имаш някакво нещастие в себе си и около себе си, но запазваш радостта, това е бунт, който трогва Бога. То е поврат извън всяка логика и най-големият подвиг, който можем да правим, съизмерим с подвизите на подвижниците, които са живели в пещери. Човек, който има радостта, въпреки проблемите, е шамар срещу дявола и с това го поразява. Нашата радост е оскърбление за дявола, защото дяволът е едно „прекрасно“ същество, което ни предава собственото си отчаяние и безнадеждност. Ако ние задържим тази радост, тогава е най-добрият пост, който може да спазим и най-бързият начин, по който душата ни ще се изкачи на небето и ще живеем в богатството на Божията любов. Това е начинът, по който истински почитаме Бога, истинският начин, по

Вината е моят наранен егоизъм

Написано от Архим. Варнава Янку
Неделя, 17 Ноември 2013 22:33

който ставаме Божи деца и начинът, по който Бог ще ни разпознае: ако сред хиляди проблеми ни види да имаме радост, Той ще ни каже- добре дошло, детето Ми! Ако ни види да нямаме проблеми, но въпреки това казваме ах и вах!, Той ще ни каже: ти кой си? Не те познавам! Голямо зло е да казваме ах и вах в живота си и да мърморим. И голям подвиг е имаме дръзновение, да имаме радост, да не влизаме в примките на помислите, които ни подлудяват, смазват и пораждат разни фантазии, сцени, сценарии, за да ни терзаят. Нека затворим вратата на нашия ум и сърце за помислите и да станем незлобиви, толкова незлобиви, като малките дечица, които не знаят какво става с тях, но чувстват, че са в дома на баща си. Не съществува по-голям подвиг от това, което ще ни доведе близо до Бога!

Превод от

гръцки: Константин Константинов{jcomments off}